

پیش نویس قانون اساسی جمهوری مشروطه ایران

سازمان پارس و شورای براندازی

پاریس

۱۹ آبان ۱۳۸۳

مقدمه

پس از گذشت بیش از يك ربع قرن از عمر ننگین حکومت اسلامی در ایران به غیر از خفقان، گرسنگی، جنایت، دزدی، فحشا و اعتیاد و دیگر دستاوردهای ننگین، این حکومت چیز دیگری برای ملت شریف ایران به ارمغان نیاورده است. عملکردهای زیرکانه این حکومت با حمایت استعمارگران بین المللی مذهبی و همچنین خیانت اپوزیسیون (ستون پنجم رژیم) همواره در مسیر تاکتیکهای نگهدارنده حکومت مؤثر بوده است. ملت بزرگ و قهرمان ایرانزمین به این نتیجه رسیده است که تنها براندازی این حکومت ضدانسانی زمینه ساز دموکراسی، آزادی و مردم سالاری در ایران خواهد بود.

در این راستا ملت بزرگ ایران پس از تجربه های مختلف و شکستهای گوناگون و متوالی، دریافته است که نه اصلاحات و نه رفراندم در داخل این حکومت دستار بند چاره ساز خواهد بود، و برای رسیدن به ایرانی آزاد و آباد و باافتخار باید از مرز براندازی عبور کرد. سازمان پارس و شورای براندازی در این لحظات حساس از تاریخ میهن ما ایران ضرورت تهیه طرح پیش نویس قانون اساسی جمهوری مشروطه ایران را احساس نمود و با تهیه و پیشنهاد آن به پیشگاه ملت قهرمان ایران، بار دیگر پیوند همبستگی خود را با خواستهای موجه و مردم گرای ملت ایران ابراز می نماید.

نیازی به اثبات ندارد که ایران کنونی با بحرانی عمیق و فراگیر روبرو است. بحران سیاسی - اجتماعی، بحران فرهنگی، بحران سیاسی - اقتصادی و همچنین وجود شکاف عظیمی مابین ملت ایران، چه از نظر قومی و چه از نظر مذهبی و چه از نظر جنسیت، باعث شده است مقام ایران و ایرانی چنین در جهان تنزل یابد. برای رفع این بحرانیها و شکافها که بانی آن ساختار حکومت اسلامی در ایران است، باید ملت ایران در همبستگی برای براندازی هیچگونه تردیدی بخود راه ندهد. سازمان پارس و شورای براندازی بعد از نابودی حکومت اسلامی پیشنهاد ساختاری را در آینده ایران می نماید که در آن آزادی، برابری، برادری، همبستگی و مهر و دوستی مابین ملت ایران سایه افکند و با هم، ایرانی خواهیم ساخت مملو از بالندگی و فرزادگی. مردم ایران! در این راستا پیشنهاد ما ایجاد

نظام جمهوری مشروطه خواهد بود. طرح پیش نویس قانون اساسی آن، چنین است که بعد از براندازی در مجلس مردمی مؤسسان بررسی خواهد شد و با نظر ملت ایران به تصویب خواهد رسید.

فصل اول

اساس مشروطیت جمهوری مشروطه در ایران

اصل ۱- ایجاد يك جامعه مدرن، نوگرا و پیشرفته که در آن دین از سیاست و دولت جدا خواهد بود.

اصل ۲- تضمین استقلال قوه قضایی کشور از مهمترین وظایف دولت بشمار میرود.

اصل ۳- روند سیاسی - اقتصادی، سیاسی - اجتماعی در جامعه می بایست در مسیر خواست اکثریت مردم و برای حفظ منافع و حقوق ملت ایران باشد.

اصل ۴- رابطه مابین مردم و مسئولان نظام جمهوری مشروطه یعنی قوانین مدنی جامعه توسط مردم و با اراده مردم تنظیم و تصویب خواهد شد.

اصل ۵- هر فرد ایرانی بدون در نظر گرفتن مذهب، قومیت و جنسیت از حق و حقوق برابر برخوردار خواهد بود و تنوع فرهنگی، قومی و مذهبی در کشور به رسمیت شناخته خواهد شد و خودگردانی و آزادی های فرهنگی - اجتماعی برای همه اقوام ایرانی محفوظ خواهد بود، چرا که رعایت حقوق مدنی مردم ایران آنچه در پیوست اعلامیه جهانی حقوق بشر آمده است، منافاتی با حفظ یکپارچگی کشور ما ایران ندارد.

اصل ۶- بهره گیری از تضادهای مثبت سازنده و اندیشه های گوناگون احزاب مختلف که برای پیشبرد روند توسعه در تمام زمینه های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، در استدلال و منطق پیشرفت روز افزون جامعه ایرانی در جهان خواهد بود.

اصل ۷- بهره گیری از پروژه ها و برنامه های مثبت کشاورزی، صنعتی، معادن، جهانگردی و سرمایه گذاری آزاد برای افزایش سرمایه و ثروت ملی، در جهت فراهم آوردن امکانات رفاهی مردم ایران و همچنین دادن امکانات مساوی به همه اقشار مردم ایران در رسیدن به آرمانها و

آرزوهایشان و توسعه روزافزون کشور در تمام زمینه ها خواهد بود.
اصل ۸- ایجاد روابط انسانی و عادلانه مابین کارگر و کارفرما،
کارمند و مدیر و رعایت عدالت اجتماعی در قوانین مدنی کشور و در انتها
مسئولیت داشتن دولت در ایجاد رفاه اجتماعی برای مردم ایران خواهد بود.
اصل ۹- مردم تحت حمایت دولت می باشند و هر شخصی حق دارد
که از امکانات و سطح زندگی مناسب برای تأمین سلامتی و رفاه
خانواده اش، بویژه از حیث خوراک، مسکن، مراقبت های پزشکی و خدمات
اجتماعی ضروری برخوردار باشد و همچنین حق دارد که در مواقع
بیماری، بیماری، نقص عضو، بیوگی و پیری از تأمین اجتماعی بهره مند
گردد و خانواده که رکن طبیعی و اساسی جامعه است باید از حمایت جامعه
و دولت بهره مند شود.

اصل ۱۰- هر شخصی حق دارد از آزادی اندیشه، وجدان و دین
بهره مند شود. این حق، مستلزم آزادی تغییر دین یا اعتقاد و همچنین آزادی
اظهار دین و اعتقاد یا بصورت جمعی و به طور خصوصی و یا عمومی
می باشد.

اصل ۱۱- این حقوق و آزادی ها در هیچ موردی نباید برخلاف
مصلح، منافع و حقوق میهنی مردم ایران بکار گرفته شود.
اصل ۱۲- نظام جمهوری مشروطه ایران، مردم سالار و مردم
گراست که در خدمت ملت ایران خواهد بود و در این روند، مجری اراده
اکثریت مردم و جوابگو در مقابل ملت ایران خواهد بود.
اصل ۱۳- اساس مشروطیت جمهوری بطور جزء و کل باید توسط
مردم و مسئولین کشور مورد رعایت و اجرا قرار گیرد.
اصل ۱۴- قانون اساسی نظام جمهوری مشروطه ایران روابط بین
مسئولان نظام و مردم ایران را تعیین خواهد کرد. در این راستا کارگزاران
منتخب مردم نه تنها امر مردم نیستند بلکه مسئولانی هستند که
مشروعیتشان را از مردم می گیرند و جوابگو در مقابل مردم ایران خواهند
بود.

فصل ۲

دیدگاهها و اصول مردم سالاری و مردم گرایی

اصل ۱۵- جمهوری مشروطه بدون وابستگی به هیچ مذهب و
اعتقادهای شخصی و گروهی خواهد بود.

- اصل ۱۶- شعار ملت ایران، مهر و دوستی، برابری، برادری و همبستگی برای ساختن ایران بزرگ خواهد بود.
- اصل ۱۷- کارگزاران و مسئولان نظام منتخب مردم و در خدمت مردم خواهند بود.
- اصل ۱۸- نظام جمهوری مشروطه ایران از سه قوه قانون گذاری، قضایی و اجرایی تشکیل شده است که وظایف خود را بصورت مستقل انجام می دهند.
- اصل ۱۹- پرچم ایران سبز، سفید و سرخ است.
- اصل ۲۰- زبان رسمی کشور پارسی است، و همچنین به ترویج و توسعه زبانهای محلی اقدام خواهد شد.
- اصل ۲۱- پایتخت ایران تهران است.
- اصل ۲۲- همه مردم ایران در مقابل قوانین کشوری بدون استثناء برابر خواهند بود.
- اصل ۲۳- شان و حرمت انسان خدشه ناپذیر است، محترم شمردن، پاسداری و حراست از آن وظیفه تمامی ارگان های دولتی است.
- اصل ۲۴- مردم از حیث جان، مال، مسکن و شرف محفوظ و مصون از هر نوع تعرض هستند و معترض احدی نمیتوان شد مگر بحکم و ترتیبی که قوانین کشوری معین می نماید.

فصل ۳

حقوق انسانی

- اصل ۲۵- هر شخصی از حق رشد و شکوفایی شخصیت خویش تا بدانجا برخوردار است که به حقوق شخص دیگری آسیب نرساند و از نظم مبتنی بر قانون اساسی تخلف نکند.
- اصل ۲۶- هر کس از حق حیات و سلامت بدن برخوردار است، آزادی فردی خدشه ناپذیر است، دخل و تصرف در حقوق، فقط بر اساس قانون مجاز است.
- اصل ۲۷- مجازات اعدام، قطع عضو و تنبیه بدنی ممنوع است.
- اصل ۲۸- مردان و زنان از تساوی حقوق برخوردارند، دولت تساوی واقعی مردان و زنان را ترویج و در جهت از بین بردن

نابرابری های موجود اقدام می کند.
اصل ۲۹- هیچ کس نباید به دلیل جنسیت، اصل و نسب، نژاد، زبان، زادگاه و منشاء، عقیده و ایمان، باورهای مذهبی یا سیاسی، از امتیازی برخوردار یا از امتیازی محروم شود.
اصل ۳۰- آزادی عقیده، وجدان و اعتقادات مذهبی و مسلکی آسیب ناپذیر است.

اصل ۳۱- اجرای مراسم و تشکیل مجامع مذهبی برای هر مذهبی در مکانهای مربوط به آن مذهب آزاد است و اجرای مراسم مذهبی در اماکن عمومی نیاز به اجازه وزارت کشور و هماهنگی با آن را دارد.
اصل ۳۲- برخورداری از حقوق شهروندی خصوصی و دولتی و همچنین خدمت در ادارات دولتی مستقل از اعتقادات مذهبی است.
اصل ۳۳- هیچ شخصی مجاز نیست اعتقادات مذهبی خود را آشکار سازد. کارمندان دولت فقط تا آن جا اجازه دارند تعلق مذهبی شخصی را جویا شوند که حقوق یا وظایفی از آن ناشی می شود یا برای آمارگیری قانونی لازم می آید.

اصل ۳۴- هیچ شخصی را نمی توان به انجام فرایض دینی یا جشن یا عزاداری یا سوگند مذهبی وادار کرد.
اصل ۳۵- هر کس حق دارد عقیده اش را در کلام، نوشتار و تصویر آزادانه اظهار دارد و تبلیغ کند. آزادی مطبوعات و آزادی گزارشگری از طریق رادیو، تلویزیون و فیلم تضمین می شود و این در صورتی خواهد بود که قانون اساسی رعایت شود.

فصل ۴

حذف کلیه اشکال تبعیض علیه زنان

اصل ۳۶- مردان و زنان صرف نظر از وضعیت تاهل آنها بر مبنای برابری حقوق انسانی و آزادیهای اساسی در زمینه های سیاسی - فرهنگی، سیاسی - اجتماعی، سیاسی - اقتصادی و کلیه قوانین مدنی کشور از جمله امور ازدواج و طلاق برابر خواهند بود.

اصل ۳۷- ایجاد حمایت قانونی از حقوق زنان بر مبنای برابری با مردان و اطمینان از طریق دادگاههای صالح ملی و دیگر نهادهای عمومی

در جهت حمایت مؤثر از زنان در مقابل هر نوع اقدام تبعیض آمیز.
اصل ۳۸- زنان حق رأی در همه انتخابات و همه بررسی های
عمومی و صلاحیت انتخاب شدن در تمام ارگانهای انتخاباتی عمومی، حق
شرکت در سیاستهای دولتی و انجام وظایف دولتی در تمام سطوح آن را
دارا میباشند.

اصل ۳۹- در موارد ازدواج زن با مرد خارجی، و یا تغییر تابعیت
شوهر در طی دوران ازدواج، خود بخود موجب تغییر تابعیت، عدم تابعیت
و یا تحمیل تابعیت شوهر به زن نخواهد شد.

اصل ۴۰- زنان در هر شرایط، در ارتباط با بارداری و زایمان و
پس از زایمان، از اعطاء خدمات رایگان دولتی برخوردار خواهند بود و
در صورت لزوم همچنین دولت تغذیه کافی، رفاه اجتماعی مادران را تأمین
خواهد کرد.

اصل ۴۱- در کل قانون اساسی جمهوری مشروطه ایران قطعنامه
شماره ۳۴/۱۸۰ مجمع عمومی سازمان ملل متحد تاریخ ۱۲ شهریور ۱۳۶۰
را باور دارد و کنوانسیون حذف کلیه اشکال تبعیض علیه زنان و برابری کامل
آنها با مردان را رعایت خواهد کرد.

اصل ۴۲- خانواده تحت حمایت ویژه مقررات دولتی قرار دارد.
اصل ۴۳- مراقبت، تربیت و پرورش فرزندان حق طبیعی و بالاترین
وظیفه پدر و مادر است. در این راستا مسئولیت اصلی را دولت و
وزارتخانه ها از جمله وزارت آموزش و پرورش و علوم عالی بعهده
خواهند گرفت.

اصل ۴۴- در صورتی که پدر و مادر قادر به انجام وظایف خود نباشند و یا
به دلیل دیگری فرزندان در معرض خطر آلوده شدن به فساد یا آسیب قرار داشته
باشند، آنان را می توان فقط بر اساس قانون از خانواده جدا کرد و تحت پرورش و
مراقبت دولت قرار می گیرند.

اصل ۴۵- هر مادری حق دارد از حمایت و مددکاری دولت برای
تعلیم و تربیت فرزند خود برخوردار باشد.

فصل ۵

اصول اجتماعی

- اصل ۴۶- مجموعه امور آموزش و پرورش و علوم عالی و مراکز تحقیقی تحت نظر دولت قرار دارد.
- اصل ۴۷- حق تأسیس مدارس خصوصی تضمین می شود. دایر کردن مدارس خصوصی به عنوان جانشین مدارس دولتی، نیاز به اجازه دولتی دارد و می بایست از اهداف و برنامه های مدارس دولتی پیروی شود و اهداف آموزشی و تربیت علمی هیأت آموزشی نباید عقب تر از مدارس دولتی باشد.
- اصل ۴۸- شهروندان ایرانی حق اجتماعات در فضای عمومی را با کسب اجازه و هماهنگی مقامات دولتی دارند.
- اصل ۴۹- هر ایرانی حق تأسیس و ثبت انجمن های فرهنگی و انستدوستانه را دارد.
- اصل ۵۰- انجمن ها و جمعیت هایی که اهداف یا فعالیت آن ها مخالف قوانین جزایی یا بر ضد نظم مبتنی بر قانون اساسی یا علیه اندیشه تفاهم میان مردم ایران باشد ممنوع اعلام می شود.
- اصل ۵۱- حق تأسیس و ثبت اتحادیه به منظور حراست از شرایط کاری و اقتصادی و برای بهبود بخشیدن به آنها برای هر شغلی تضمین می شود.
- اصل ۵۲- شهردار مستقیماً توسط مردم برای ۴ سال انتخاب می شود و با مشارکت نماینده وزیر شهرسازی و مسکن مسئولیت خود را انجام می دهد.
- اصل ۵۳- سري بودن نامه و پست، تلفن تضمین می شود مگر در شرایط خدشه وارد کردن به امنیت و منافع ملت ایران.
- اصل ۵۴- وسایل تکنیکی استراق سمع برای حفاظت از منافع و حقوق ملی مجاز می باشد.
- اصل ۵۵- هر ایرانی از حق آزادی انتخاب شغل، محل سکونت و رفت و آمد در سراسر ایران برخوردار است.
- اصل ۵۶- کار اجباری فقط در صورت زندانی شدن و به دستور دادگاه مجاز است.

اصل ۵۷- هر مرد و زن ایرانی را می توان در صورت ادامه نیافتن تحصیلات دانشگاهی با پایان یافتن سن هجده سالگی به خدمت در ارتش و دفاع ملی فراخواند.

اصل ۵۸- خدمت اجباری در ارتش برای فراگیری از چگونگی حراست و دفاع از میهن، یک سال خواهد بود.

اصل ۵۹- حریم خانه خدشه ناپذیر است.

اصل ۶۰- بازرسی محل سکونت فقط با اجازه قاضی و فقط به صورتی که در قانون ذکر شده است مجاز می باشد.

اصل ۶۱- حق مالکیت و حق بر ارث تضمین می شود.

اصل ۶۲- سلب مالکیت فقط در جهت تأمین رفاه همگانی جایز است.

انجام این امر فقط بر اساس قانون یا با استناد به قانونی مجاز است که چگونگی حدود خسارت و پرداخت آن را معین سازد. مقدار خسارت با توجه به منافع عمومی و منافع طرفین تعیین می شود.

اصل ۶۳- منابع طبیعی، معادن، جنگلها، کویرها، کوهها، دشتهای

بدون سند متعلق به ملت ایران می باشد و در این راستا دولت مسئولیت بهره برداری و برنامه ریزی آنها را بعهده دارد.

اصل ۶۴- دو تابعیتی بودن شهروندان ایرانی مجاز است.

اصل ۶۵- سلب تابعیت از شهروند ایرانی مجاز نیست مگر بر اساس قانون و برای تضمین امنیت ملی.

اصل ۶۶- هر شهروند دو تابعیتی در زمان اقامت در ایران می بایست

از قانون اساسی و جاری کشور و همچنین از قوانین مدنی پیروی کند.

اصل ۶۷- اشخاص کشورهای دیگر که تحت تعقیب از نظر سیاسی -

فرهنگی باشند، در ایران از حق پناهندگی برخوردارند و قانون جداگانه ای چگونگی این امر را معین می کند.

فصل ۶

اختیارات و مسئولیت ریاست جمهوری مشروطه ایران

اصل ۶۸- رئیس جمهوری مشروطه حافظ قانون اساسی، یکپارچگی

ملت ایران، و ناظر بر اجرای وظایف قوای قانونگذاری، قوای قضایی، قوای اجرایی می باشد.

اصل ۶۹- رئیس جمهوری مشروطه حافظ استقلال و تمامیت ارضی ایران است.

اصل ۷۰- رئیس جمهوری مشروطه برای چهار سال از طرف مردم انتخاب می شود.

اصل ۷۱- رئیس جمهوری مشروطه با رأی اکثریت، مسئولیت خود را بدست می گیرد. اگر در اولین انتخابات رأی اکثریت نبود، دو نفر از کاندیداها در هفته بعد که بیشترین درصد رأی را دارند با هم رقابت خواهند کرد و هر کدام که رأی اکثریت را بدست گرفت مسئولیت ریاست جمهوری مشروطه ایران را بمدت ۴ سال بدست می گیرد.

اصل ۷۲- انتخابات زیر نظر وزارت کشور و با ثبت نام قبلی رأی دهندگان صورت می گیرد.

اصل ۷۳- انتخابات ریاست جمهوری مشروطه حداقل ۲۰ روز و حداکثر ۳۵ روز قبل از پایان حکم ریاست جمهوری قبلی صورت می گیرد.

اصل ۷۴- اگر قبل از دوره اول انتخابات یکی از کاندیداها فوت کند شورای حافظ قانون اساسی حق به تعویق انداختن انتخابات را دارد.

اصل ۷۵- رئیس جمهوری مشروطه، رئیس نظام و فرمانده کل قوا می باشد و همچنین ریاست شورای امنیت ملی را به عهده دارد.

اصل ۷۶- رئیس جمهور نخست وزیر و دولت وی را تأیید یا رد می کند.

اصل ۷۷- رئیس جمهوری مشروطه در جلسه شورای وزیران نقش رئیس جلسه را بعهده دارد.

اصل ۷۸- تمام قوانین می بایست به تصویب و امضاء ریاست جمهوری برسد، و در غیر اینصورت قابل اجرا نخواهد بود، و در صورت تجدید نظر در مورد لایحه قانونی می تواند مجدداً آن را قبل از توشیح ریاست جمهوری به مجلس ارسال دارد.

اصل ۷۹- حق پیشنهاد فرماندم در مورد قوانین مهم و تغییر قانون

اساسی با رئیس جمهور می باشد.

اصل ۸۰- ریاست جمهوری پس از گفتگو و مشاورت با نخست وزیر

و رئیس مجلس، حق انحلال مجلس را دارد.

اصل ۸۱- انتخابات دوباره مجلس حداقل ۲۰ روز و حداکثر ۴۰ روز

پس از انحلال مجلس صورت می گیرد و رئیس جمهور حق انحلال مجدد

این مجلس را برای مدت یکسال نخواهد داشت.

اصل ۸۲- ریاست جمهوری پروژه ها و قوانین اداری که شورای وزیران پیشنهاد می کند را توشیح می کند (تصویب و به امضاء می رساند).

اصل ۸۳- در شرایط اضطراری رئیس جمهور می تواند بعد از مراجعه و بحث و گفتگو با نخست وزیر، رئیس مجلس شورای ملی و سنا و رئیس شورای حافظ قانون اساسی تصمیماتی قابل اجرا در مسیر حفظ منافع، استقلال و تمامیت ارضی کشور را بگیرد و آن را توسط يك كنفرانس مطبوعاتی به مردم اعلام نماید.

اصل ۸۴- شورای نظام عبارت است از رئیس جمهور، نخست وزیر، رئیس مجلس شورای ملی، رئیس مجلس سنا، رئیس شورای حافظ قانون اساسی و مشاورین آنها.

اصل ۸۵- رئیس جمهور، نشان لیاقت، سفرا و نمایندگان نظام جمهوری مشروطه، استانداران، فرمانداران را مورد تصویب و تأیید قرار می دهد.

اصل ۸۶- رئیس جمهور حق بخشش مجریان را دارد و می تواند زندانیان را مورد عفو قرار دهد.

اصل ۸۷- رئیس جمهور نظرات خود را توسط قاصد به مجلس سنا و شورای ملی ابلاغ می دارد.

اصل ۸۸- فرمان های ریاست جمهوری برای اجرا توسط نخست وزیر و وزیر مربوط امضاء و تصویب می گردد.

اصل ۸۹- رئیس جمهور نمی تواند هم زمان عضو دولت یا یکی از نهادهای قانون گزاری باشد.

اصل ۹۰- رئیس جمهور پیش از به عهده گرفتن مقام ریاست جمهوری مشروطه موظف است در برابر نشست مشترك اعضاء مجلس شورای ملی و سنا سوگند زیر را ادا نماید:

من در برابر پروردگار و مردم ایران سوگند یاد می کنم که تمام نیروی خود را در خدمت مردم ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور ایران، حفاظت از قانون اساسی و دفاع از آن ها، کوشا باشم و وظایفم را هوشیارانه و به بهترین وجه انجام دهم و عدالت را در قبال هر فردی رعایت کنم.

این سوگند می تواند بدون ذکر سوگند مذهبی ادا شود.

اصل ۹۱- رئیس جمهور در روابط بین المللی نماینده ملت ایران است.

وي به نام مردم ايران با دولت هاي بيگانه قرارداد عقد مي کند و با مشاورت و هماهنگي وزير امور خارجه به کشورهاي ديگر سفير اعزام مي دارد و سفيران آن ها را مي پذيرد.

اصل ۹۲- رئيس جمهور مي تواند حکم انتصاب و عزل قضات و کارمندان عاليرتبه و افسران و درجه داران را صادر کند و همچنين مي تواند اين اختيارات را به ديگران منتقل کند.

اصل ۹۳- مجلس شوراي ملي مي تواند با تأييد شوراي حافظ قانون اساسي و تأييد حداقل دو سوم از نمايندگان مجلس شوراي ملي، از رئيس جمهور به سبب نقض قانون اساسي به ديوان عالي کشور شکايت کند.

اصل ۹۴- در صورتي که ديوان عالي کشور رأي به مجرميت رئيس جمهور بدهد هم زمان مجاز است رئيس جمهور را از مقامش عزل کند و انتخابات اضطراري رياست جمهوري حداقل ۲۰ روز و حداکثر ۳۰ روز بعد انجام خواهد گرفت و مسئوليت و وظائف رياست جمهوري در اين مدت به عهده شوراي نظام خواهد بود. (شوراي نظام عبارت خواهد بود از نخست وزير، رئيس مجلس سنا و شوراي ملي، رئيس شوراي حافظ قانون اساسي).

فصل ۷

دولت

اصل ۹۵- دولت تشکيل مي شود از نخست وزير و وزيران.

اصل ۹۶- حزبي که اکثريت اعضاي مجلس شوراي ملي را بدست آورد نخست وزير را انتخاب مي کند و رئيس جمهور حکم انتصاب نخست وزير را صادر مي نمايد.

اصل ۹۷- نخست وزير، وزيران را به رئيس جمهور پيشنهاده مي کند و وي با صدور حکم، آنان را به وزارت انتخاب مي نمايد.

اصل ۹۸- نخست وزير و وزيران در برابر مجلس شوراي ملي با اداي سوگند ياد شده در اصل ۹۰ انتصاب خود را به اين مقام مي پذيرند.

اصل ۹۹- نخست وزير خط و مشي کلي سياست را تعيين مي کند و مسئوليت آن را به عهده دارد. هر وزيري در انجام امور مربوط به وزارتخانه خود در چارچوب خط و مشي تعيين شده از سوي نخست وزير

مستقل و مسنول است. در باره اختلاف نظر میان وزیران، هیئت وزیران تصمیم می گیرد. نخست وزیر هیئت دولت را طبق آئین نامه ای که به تصویب هیئت دولت و تأیید رئیس جمهور رسیده است اداره می کند. اصل ۱۰۰ - نخست وزیر یکی از وزیران را به سمت معاون خود انتخاب می کند.

اصل ۱۰۱ - با تشکیل مجلس شورای ملی جدید دوران نخست وزیر و هیئت وزیران به پایان می رسد.

اصل ۱۰۲ - نخست وزیر و وزیران تا انتصاب نخست وزیر و وزیران جدید به کار خود ادامه خواهند داد.

اصل ۱۰۳ - اعضای دولت و وابستگان به شغل دولتی نمی توانند هم زمان نماینده مجلس شورای ملی و سنا باشند.

فصل ۸

قوای قانونگذاری

اصل ۱۰۴ - قوای قانونگذاری شامل مجلس شورای ملی و سنا می باشد.

اصل ۱۰۵ - نمایندگان مجلس شورای ملی با انتخابات و رأی مردم ایران تعیین می شوند و تعداد آنها نسبت به جمعیت شهرها، شهرستانها و بخش ها با تقسیم بندی نواحی تعیین می شود و برای جمعیت بین ۷۰ تا ۷۵ میلیون نفری حدود ۴۰۰ تا ۴۵۰ نماینده خواهد بود که آن بصورت قاطع در متمم این اصل جای خواهد گرفت.

اصل ۱۰۶ - نمایندگان مجلس سنا از نخبگان و میهن پرستان و اشخاص باتجربه و محترم کشور انتخاب می شوند. پنجاه درصد این نمایندگان از طرف رئیس جمهور و پنجاه درصد از طرف مردم انتخاب می شوند و تعداد آنها یک سوم تعداد نمایندگان مجلس شورای ملی خواهد بود و در مورد انتخابات قاطع مجلس سنا بیشتر در متمم آن جای خواهد گرفت. نمایندگان مجلس سنا بمدت چهار سال انتخاب می شوند.

اصل ۱۰۷ - مجلس شورای ملی نماینده اکثریت ملت ایران است و در امور رفاهی و سیاست اجتماعی، سیاست فرهنگی و سیاست اقتصادی

کشور با رعایت قانون اساسی تصمیم می‌گیرد.

اصل ۱۰۸- محل تشکیل مجلس شورای ملی در پایتخت می‌باشد.

اصل ۱۰۹- نمایندگان بمدت ۴ سال انتخاب می‌شوند و پس از پایان این مدت نمایندگان حق دوباره انتخاب شدن را دارند.

اصل ۱۱۰- در موقع شروع مذاکرات (رایزنی) در مورد قوانین و لایحه‌ها باید حداقل یک سوم از نمایندگان حاضر باشند ولی هنگام رأی‌گیری در مجلس می‌بایست سه چهارم از نمایندگان حاضر باشند و اکثریت آرا وقتی حاصل می‌شود که بیش از نصف نمایندگان مجلس رأی موافق یا مخالف در مورد لایحه‌ای بدهند.

اصل ۱۱۱- مدت تعطیل و زمان اشتغال مجلس شورای ملی بر طبق نظامنامه داخلی مجلس تعیین می‌شود.

اصل ۱۱۲- نمایندگان مجلس شورای ملی قبل از شروع به کار با ادای سوگند یاد شده در اصل ۹۰، نمایندگی خود را از جانب مردم ایران می‌پذیرند.

اصل ۱۱۳- نمایندگان مجلس مصونیت اجتماعی و قضایی دارند و بهیچ عنوان و بهیچ دست‌آویز کسی بدون اطلاع و تصویب مجلس شورای ملی حق ندارد معترض اعضایی آن بشود. اگر احیاناً یکی از اعضاء بصورت علنی مرتکب جنحه و جنایتی شود، و در حین ارتکاب جنایت دستگیر گردد، باز باید اجرای حکم در باره او با اجازه مجلس باشد.

اصل ۱۱۴- مجلس شورای ملی نخست وزیر را پیشنهاد می‌کند و حکم او را رئیس‌جمهور تصویب می‌کند.

اصل ۱۱۵- مذاکرات مجلس علنی خواهد بود و روزنامه‌نگاران می‌توانند در آن بدون حق نطق شرکت کنند.

اصل ۱۱۶- نخست وزیر و وزیران حق شرکت در مذاکرات مجلس را دارند و همچنین حق نطق و اظهار نظر با اجازه رئیس مجلس را دارا می‌باشند.

اصل ۱۱۷- مجلس شورای ملی حق دارد در عموم مسائل آنچه را صلاح کشور و مردم می‌داند پس از مذاکره و رایزنی، از روی راستی و درستی عنوان کرده و با رعایت اکثریت آرا در کمال امنیت و اطمینان و پس از تصویب مجلس سنا، توسط نخست وزیر به عرض رئیس‌جمهور برای تصویب و امضاء برسد.

اصل ۱۱۸- لایحه قانونی می‌تواند از طریق دولت به مجلس شورای

ملي آورده شود.

اصل ۱۱۹- بررسی لایحه بودجه، تغییر در وضع مالیاتها و رد و قبول عوارض که از طرف دولت اقدام خواهد شد باید به تصویب مجلس برسد.

اصل ۱۲۰- طرح بودجه هر يك از وزارتخانه ها باید در نیمه آخر هر سال برای سال آینده آماده شده باشد و پانزده روز قبل از عید نوروز حاضر باشد.

اصل ۱۲۱- در موارد زیر حق قانونگذاری به مجلس شورایی ملي تعلق دارد:

- امور مربوط به روابط خارجی و دفاع ملي و قوانین مدنی.
- امور مربوط به حق تابعیت در قلمرو کشوری.
- امور مربوط به آزادی رفت و آمد، مهاجرت از و به ایران
- امور پولی - چاپ اسکناس و سکه زنی، اوراق قرضه.
- وحدت میان قلمرو گمرکی و بازرگانی، عقد قراردادهای تجارتي و کشتیرانی، آزادی مراوده کالایی و آزادی مبادلات پولی با خارج و تعرفه های گمرکی و مراقبت از مرزها.
- امور مربوط به پروازهای هوایی.
- امور مربوط به حمل و نقل بارها آهن و راه شوسه و ساختن و نگهداری و اجازه آن.
- امور پستی و ارتباطات تلفنی.
- امور حقوقی مربوط به کارمندان و خدمتگزاران دولتی.
- امور مربوط به حقوق کسب و کار و حرفه ها، حق تألیف و حق چاپ.

- امور مربوط به روابط پلیس و مردم.
- امور مربوط به دفاع از نظام مبتنی بر قانون اساسی.
- دفاع از موجودیت و امنیت کشور.
- حقوق مدنی، حقوق جزایی و نحوه اجرای مجازات ها، آئین نامه های قضایی، آئین نامه نحوه برگزاری دادگاه ها، مقررات مربوط به وکلای مدافع، محضرداری و مشورت قضایی.
- مقررات ازدواج و طلاق.
- حقوق انجمن ها و اجتماعات.
- امور مربوط به اجازه اقامت خارجیان و اجازه تأسیس شرکتهای

خارجي.

- حقوق مربوط به حمل اسلحه و استفاده از مواد منفجره.
- امور مربوط به پناهندگان و مهاجران.
- امور مربوط به همیاری عمومی.
- امور مربوط به خسارت های جنگی و غرامت.
- حقوق اقتصادی (معادن، صنایع، انرژی، صنعتگری، کسبه، بازرگانی، بانک و بورس، بیمه های خصوصی و بیمه های اجتماعی و بازتشیستی و بیمه های بی کاري.
- تولید و استفاده از انرژی هسته ای و حفاظت از آن.
- امور مربوط به کمک های مردمی به نیازمندان جامعه.
- امور مربوط به کمک های آموزشی، پرورشی و پژوهشی و بالا بردن سطح و میزان آنها.
- تبدیل املاک و منابع طبیعی ملی به خصوصی.
- ترویج و ترغیب جنگلداری، آبادانی، تأمین مواد غذایی، واردات و صادرات، تولید کشاورزی و جنگلی، صید ماهی در سواحل و دریاها و پاسداری از سواحل دریایی.
- تأمین اقتصادی بیمارستانها و تنظیم سطح درمانی و بهداشتی بیمارستانها.
- بطور جمعی امور بهداشتی و درمانی و پژوهشی در کل کشور.
- مناسبات اساسی حقوقی مطبوعات.
- حفاظت از بناها، اماکن و آثار تاریخی ایران.
- عقد قراردادهای تجارتي بین المللی، به پیشنهاد رئیس جمهور در مجلس مطرح می گردد.
- اصل ۱۲۲- مواد قانون اساسی را مجلس شورای ملی می تواند از طریق قانونی تغییر دهد و بنا به سه چهارم آرا می باشد و زمانی مورد اجرا است که ریاست جمهوری آن را تصویب نماید.
- اصل ۱۲۳- در هر قانونی و هر مقرارت قانونی باید تاریخ شروع و اجرای آن ذکر شود. در صورت فقدان این امر تاریخ شروع اجرا چهارده روز پس از اعلام آن در روزنامه رسمی کشور است.
- اصل ۱۲۴- قوانین انتخاباتی و شرایط کاندیداها برای ریاست جمهوری و مجلس شورای ملی را، نمایندگان مجلس شورای ملی تعیین می کنند.
- اصل ۱۲۵- اعلام جنگ با کشورهای دیگر به امضاء و تصویب

مجلس شوراي ملي و سنا و رياست جمهوري خواهد بود.
اصل ۱۲۶- اعلام حكومت نظامي در شوراي وزيران با رياست رئيس جمهور خواهد بود.

اصل ۱۲۷- در صورت بوجود آمدن مخالفت بين نخست وزير و رئيس مجلس، شوراي حافظ قانون اساسي حرف آخر را خواهد زد.
اصل ۱۲۸- همه وزيران و نمايندگان دو مجلس مي توانند تقاضاي تجديد نظر نسبت به هر قانوني را بدهند.
اصل ۱۲۹- مذاكرات مجلس شوراي ملي بر پايه اولويت هايي است كه دولت در مورد لايحه ها اشاره نموده است.
اصل ۱۳۰- يك روز در هفته روز سنوال و جواب مجلس شوراي ملي و دولت خواهد بود.

اصل ۱۳۱- هر شهروند ايراني مي تواند عرض حال و يا ايرادات و شكايات خود را بطور كتبي به دفترخانه عرايض مجلس ارسال نمايد.
اصل ۱۳۲- رئيس مجلس مي تواند برحسب لزوم با ده نفر از نمايندگان و يا وزيران اجلاس محرمانه داشته باشد.
اصل ۱۳۳- اگر مجلس محرمانه به تقاضاي رئيس مجلس بوده است حق دارد هر مقدار از مذاكرات را كه صلاح بداند به اطلاع عموم برساند لكن اگر مجلس محرمانه به تقاضاي وزير ي بوده است افشاي مذاكرات موقوف به اجازه آن وزير است.

اصل ۱۳۴- هرگاه لايحه وزير ي در مجلس مورد قبول قرار نگرفت، وزير مسنول پس از رد و يا قبول ايرادات مجلس و تجديد نظر و اصلاح لايحه مي تواند لايحه مزبور را دوباره به مجلس ارسال دارد.
اصل ۱۳۵- نمايندگان مجلس شوراي ملي بايد رد يا قبول مطالب را صريح و واضح اظهار بدارند و احدي حق ندارد ايشان را تهديد يا تحت فشار قرار دهد.

اصل ۱۳۶- هر وقت مطلبي از طرف يكي از نمايندگان مجلس عنوان شود فقط وقتي مطرح مذاكره خواهد بود كه حداقل پانزده نفر از نمايندگان مجلس آن را تصويب کرده باشند، و در اين صورت آن عنوان بطور كتبي به رئيس مجلس تقديم خواهد شد و رئيس مجلس حق دارد آن عنوان را در انجمن تحقيق مجلس مطرح و بررسي نمايد.

اصل ۱۳۷- در موقع مذاكره و بحث در مورد يك لايحه پيشنهادي از طرف يك وزير بايد به وزير مربوطه پانزده روز قبل اطلاع داده شود كه

او یا معاون او در مجلس حضور داشته باشند و در صورت تصویب با اکثریت آراء بطور رسمی لایحه تصویب شده، بصورت قانون اجرایی به وزیر مسئول داده خواهد شد تا وی اقدامات لازم را بعمل آورد.

اصل ۱۳۸- در هر امری که مجلس شورای ملی از وزیر مسئولی توضیح بخواهد آن وزیر ناگزیر به جواب دادن است مگر مطالب محرمانه که افشا کردن آن منافع و امنیت ملی را بخطر بیندازد، ولی بعد از رفع زمان معین، وزیر مسئول است که جواب گو باشد.

اصل ۱۳۹- مجلس شورای ملی و سنا می توانند وزیران را مورد سؤال و جواب قرار دهند و نیز آنها را به محاکمه درآورند و بعد قانون در مورد آنها تصمیم خواهد گرفت.

اصل ۱۴۰- در صورتی که مجلس شورای ملی و یا مجلس سنا با اکثریت سه چهارم عدم رضایت خود را از هیئت وزیران و یا وزیری اظهار نمایند آن هیئت یا آن وزیر از مقام وزارت عزل خواهد شد.

اصل ۱۴۱- تعیین تقصیر و مجازات وارده بر وزیران در موقعی که مورد اتهام مجلس شورای ملی یا مجلس سنا شوند و یا در امور اداره خود دچار اتهامات شخصی مدعیان گردند، نسبت به آنها طبق قانون مدنی کشور رفتار خواهد شد.

فصل ۹

شورای حافظ قانون اساسی

اصل ۱۴۲- تعداد آنها ۹ نفر خواهد بود و برای مدت ۸ سال انتخاب می شوند. سه نفر توسط رئیس جمهور، سه نفر توسط رئیس مجلس شورای ملی، سه نفر توسط مجلس سنا.

اصل ۱۴۳- رئیس شورای حافظ قانون اساسی توسط رئیس جمهور تعیین می گردد و يك حق رای بیشتر ندارد.

اصل ۱۴۴- شورا نظارت خواهد کرد بر رعایت قانون اساسی توسط رئیس جمهور، مجلس شورای ملی و سنا و همچنین دولت.

اصل ۱۴۵- نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری.

اصل ۱۴۶- بررسی شکایات انتخاباتی مجلس سنا و شورای ملی.

اصل ۱۴۷- نظارت بر همه پرسی (رفراندوم).

اصل ۱۴۸- هر لایحه قانونی قبل از تصویب و امضاء رئیس جمهور باید هماهنگی آن با قانون اساسی توسط شورای حافظ قانون اساسی تأیید گردد.
اصل ۱۴۹- هر لایحه قانونی بدون تصویب و تأیید شورای حافظ قانون اساسی قابل اجرا نیست.
اصل ۱۵۰- نظر و نفوذ شورای حافظ قانون اساسی ماورای قوه مقننه، قوه اجرائی و قضایی است. قوانین داخلی شورا، توسط خود شورا تعیین می گردد.

فصل ۱۰ امور قضایی

اصل ۱۵۱- رئیس جمهور حافظ استقلال و درستی و راستی و عدالت خواهی امور قضایی کشور می باشد.
اصل ۱۵۲- قوه قضایی از طریق دیوان عالی کشور، از طریق دادگاه های کشوری، دادگاه های استان و شهرها که در این قانون اساسی پیش بینی شده است اعمال می شود.
اصل ۱۵۳- دیوان عالی کشور تشکیل می شود از قضات کشوری و اعضای دیگر تعیین رئیس دیوان عالی کشور با رئیس جمهور است و وزیر دادگستری معاون او می باشد.
اصل ۱۵۴- اعضای دیوان عالی کشور ۹ نفر می باشند که توسط ریاست جمهوری برای مدت ۲ سال تعیین می شوند.
اصل ۱۵۵- دیوان عالی کشور قوانین قضایی کشور را بر اساس قانون اساسی تنظیم خواهد کرد.
اصل ۱۵۶- برای حوزه های قضایی عمومی، اداری، مالی و امور اجتماعی دادگاه های عالی اداری، عالی مالی، عالی کار، عالی امور اجتماعی وجود دارند که زیر نظر دیوان عالی کشور انجام وظیفه خواهند کرد.
اصل ۱۵۷- قضات دادگاه عالی اداری به تعداد مساوی از طرف مجلس شورای ملی و مجلس سنا برگزیده می شوند و به شکایات در مورد وزیران و نمایندگان مردم رسیدگی خواهند کرد.
اصل ۱۵۸- دادگاه امور اداری، این قضات از طرف وزیر دادگستری

برگزیده می شود و به شکایات در مورد کارمندان دولت رسیدگی خواهد کرد.

اصل ۱۵۹- دولت مجاز است يك دادگاه برای نیروهای نظامی ایجاد کند و این دادگاه در قلمرو امور مربوط به قوانین وزارت دادگستری قرار دارد و قضات آن باید اجازه قضاوت قضایی را داشته باشند.

اصل ۱۶۰- دادگاه ها بطور علنی تشکیل می شوند مگر آنکه علنی بودن آن منافات با امنیت و منافع ملی داشته باشد.

اصل ۱۶۱- قضات و مسئولان دادگاهها و رؤسای بخش های مختلف وزارت دادگستری طبق قانون تعیین می شوند و به تصویب رئیس جمهور، در مسند کار قرار میگیرند.

اصل ۱۶۲- هیچ قاضی را نمی توان از شغل خود بطور موقت و یا دائم بدون محاکمه و ثبوت تقصیر، تخیر داد مگر اینکه خودش استعفا نماید.

اصل ۱۶۳- حقوق و مقرری قضات بموجب قانون معین خواهد شد.

اصل ۱۶۴- قضات دادگاهها نمی توانند شغل دولتی و یا غیردولتی دیگری را داشته باشند.

اصل ۱۶۵- در صورتی که یکی از قاضیان در مقام قضاوت و یا خارج از آن علیه اصول قانون اساسی یا علیه نظم مبتنی بر قانون مرتکب تخلفی شود، به تقاضای مجلس شورای ملی و یا دیوان عالی کشور، با اکثریت دو سوم، می تواند مقرر سازد که قاضی به مقام دیگری برگزیده شود و یا به خدمت او پایان داده شود، و در صورت اقدام عمده، می توان وی را از مقامش عزل کرد.

اصل ۱۶۶- شکایت از قضات، در دیوان عالی کشور مطرح می شود.

اصل ۱۶۷- در صورتی که قضاوت يك قاضی مخالف قانون اساسی و قوانین دادگستری باشد، می توان تقاضای تجدید نظر در دادگاههای عالی و دیوان عالی کشور را نمود.

اصل ۱۶۸- هر شخص در برابر دادگاه از حق صحبت و دفاع از خود برخوردار است. این شخص حق دارد برای دفاع از خود وکیل انتخاب کند و در صورت نداشتن توان مالی دولت باید وکیل رایگان در اختیار او قرار دهد.

اصل ۱۶۹- هر عملی در صورتی می تواند به عنوان جرم شناخته شود که جرم بودن آن پیش از ارتکاب عمل از طریق قانون تعیین شده باشد.

اصل ۱۷۰- هیچ کس را نمی توان بر اساس قوانین عمومی بیش از يك بار براي ارتكاب به همان جرم، جزا داد.
اصل ۱۷۱- آزادي شخص را مي توان فقط بر اساس قانون و فقط با توجه به اشكالي كه در آن قانون تصريح شده است محدود كرد، اذيت و آزار روحي و جسمي شخصي كه در بازداشت قرار دارد ممنوع است.
اصل ۱۷۲- در باره مجاز بودن بازداشت و مدت آن فقط قاضي مي تواند تصميم بگيرد. در مورد هر بازدارشي كه بر اساس دستور قاضي نيست بايد فوراً تصميم قاضي را جويأ شد. پليس مجاز نيست بر اساس تصميم خود شخصي را بیش از ۲۴ ساعت در بازداشت نگاه دارد.
بازداشت و دستور بازداشت بايد فوراً به اطلاع بستگان يا به اطلاع شخص مورد اعتماد وي برسد.

فصل ۱۱

امور مالي

اصل ۱۷۳- دولت مسئول پرداخت هزينه هاي ناشي از انجام تكليف اداري خود است.
اصل ۱۷۴- حق قانونگذاري در باره گمرك و انحصار امور مالي و ماليات ها مربوط به دولت مي باشد.
اصل ۱۷۵- درآمد از انحصار مالي و درآمد از ماليات هاي زير به دولت تعلق مي گيرد: ماليات بر درآمد، ماليات بر دارايي، ماليات بر ارث، عوارض از راه ها و جاده ها، ماليات بر وسايل نقليه، ماليات غير مستقيم روي كالا و اجناس و مواد غذايي.
اصل ۱۷۶- ادارات مالي كشوري، اداره درآمد از گمرك، انحصارهاي مالي، ماليات هاي غير مستقيم، مبتني بر قانون كشوري تعيين مي گردد.
اصل ۱۷۷- وضع مقررات قانوني مالي به دولت اعطا مي شود. البته چنين مقررات قانوني نياز به تأييد مجلس شوراي ملي دارد كه پس از تأييد مجلس، قوانين كشوري خواهند بود و قابل اجرا مي باشند.
اصل ۱۷۸- دولت بايد در تنظيم دخل و خرج بودجه خود بطور الزامي تعادل اقتصادي تمامي كشور را مد نظر داشته باشد.
اصل ۱۷۹- موارد دي كه از دادن ماليات معاف مي باشد قانون مشخص

خواهد کرد.
اصل ۱۸۰- طرح بودجه دولت باید به تصویب مجلس شورای ملی
برسد.

اصل ۱۸۱- هزینه های بیشتر و خارج از آنچه در قانون بودجه
پیش بینی شده نیاز به موافقت وزیر اقتصاد و دارایی دارد.
اصل ۱۸۲- وزیر اقتصاد و دارایی باید صورت حساب درآمدها و
هزینه ها و همچنین دارایی ها و بدهکاری های دولت را هر سال به مجلس
شورای ملی گزارش کند.

اصل ۱۸۳- اعطای اختیار برای گرفتن اعتبارات و تضمین تعهدات
و مانند آن ها که منجر به هزینه هایی در سال های محاسبه ای آتی
می شود، همراه با تعیین میزان آن نیاز به قوانین کشوری دارد. و
همچنین درآمد از اعتبارات نباید از مجموع پرداخت ها برای
سرمایه گذاری پیش بینی شده در بودجه بیشتر باشد، فقط در مورد
پیش گیری از اختلال در تعادل مجموع اقتصاد کشور می توان استثناء
قایل شد. ترتیب دقیق تر این امر، از طریق قوانین کشوری معین
می شود.

فصل ۱۲

شورای اقتصادی و اجتماعی کشور

اصل ۱۸۴- شورای اقتصادی و اجتماعی از متخصصین اقتصادی و
اجتماعی تشکیل می شود. منتخبین آن سه نفر توسط رئیس جمهور و دو
نفر توسط نخست وزیر تعیین می شوند و مسئول بررسی پروژه های
اقتصادی و اجتماعی دولت و بررسی برنامه ریزی و بودجه و دادن
مشاورت به دولت و مجلس شورای ملی می باشند و حد قانونی آنها را
قوانین کشوری تعیین می کند.

فصل ۱۳

شورای امنیت کشور

اصل ۱۸۵- شورای امنیت کشور از متخصصین اطلاعاتی و انتظامی
کشور تشکیل می شوند، و جلسات آنها در نهاد ریاست جمهوری صورت

می‌گیرد، و آنها عبارتند از وزیر کشور، وزیر دفاع، فرماندهان سه نیرو، مسئول اطلاعات و امنیت کشور، مسئول اطلاعات ارتش، وزیر اقتصاد و مشاورین و معاونین آنها. ریاست شورای امنیت کشور با ریاست جمهوری می‌باشد. جلسات این شورا به فرمان ریاست جمهوری و یا با پیشنهاد یکی از اعضاء شورا و همچنین در مواقع اضطراری خواهد بود.

فصل ۱۴ وضعیت دفاعی

اصل ۱۸۶- تعیین وضعیت دفاعی در صورت تجاوز مسلحانه به قلمرو جمهوری مشروطه مربوط به مجلس شورای ملی می‌باشد و این امر توسط رئیس جمهور که فرمانده کل نیروهای انتظامی است قرأنت می‌شود.

اصل ۱۸۷- در صورتی که وضعیت اقدام فوری ایجاب کند و برای تشکیل بموقع مجلس شورای ملی موانع اجتناب ناپذیر وجود داشته باشد، وضعیت دفاعی را کمیسیون مشترک با اکثریت دو سوم آراء یا حداقل با آراء اکثریت اعضاء آن تعیین می‌کند.

اصل ۱۸۸- کمیسیون مشترک عبارت خواهد بود از دو نماینده رئیس جمهور، ۲ نماینده نخست وزیر، رئیس مجلس شورای ملی، رئیس مجلس سنا و رئیس شورای حافظ قانون اساسی.

اصل ۱۸۹- در صورت اعلام وجود وضعیت دفاعی و در صورت تجاوز مسلحانه به قلمرو جمهوری مشروطه ایران رئیس جمهور می‌تواند با تأیید مجلس شورای ملی بیانیه‌هایی را بر اساس حقوق بین‌المللی در باره وجود وضعیت دفاعی صادر نماید و در صورت اضطراری بودن و نبودن فرصت اجلاس مجلس، کمیسیون مشترک این مسئولیت را بعهده خواهد گرفت.

اصل ۱۹۰- در وضعیت دفاعی، در صورتی که کمیسیون مشترک با دو سوم آراء یا حداقل با اکثریت آراء تمامی اعضاء آن به این نتیجه برسد که تشکیل بموقع مجلس شورای ملی با موانع اجتناب ناپذیر مواجه است، و یا به اندازه کافی اعضاء برای رسمیت جلسه موجود نیست، کمیسیون مشترک جانشین مجلس شورای ملی می‌شود و از تمامی حقوق آن‌ها

برخوردار است.

اصل ۱۹۱- در زمان وجود وضعیت دفاعی، پایان دوره انتخابی مجلس شورای ملی شش ماه پس از پایان وضعیت دفاعی خواهد بود، در صورتی که دوره ریاست جمهوری در زمان وجود وضعیت دفاعی پایان یابد، وی تا نه ماه پس از پایان وضعیت دفاعی در مقام خود باقی خواهد ماند.

اصل ۱۹۲- در صورتی که انتخاب نخست وزیر جدیدی ضرورت یابد، رئیس جمهور به کمیسیون مشترک نامزدی را معرفی می کند تا مورد تصویب قرار گیرد.

اصل ۱۹۳- در سراسر دوران وضعیت دفاعی انحلال مجلس شورای ملی غیر ممکن است.

اصل ۱۹۴- کمیسیون مشترک مجاز نیست با وضع قوانین جدید، قانون اساسی را بطور جزئی و یا کلی تغییر دهد و یا آن را معلق سازد و یا از اجرای آن ممانعت کند.

اصل ۱۹۵- قوانینی که کمیسیون مشترک وضع کرده است حداکثر شش ماه پس از پایان وضعیت دفاعی از اعتبار ساقط می شود.
اصل ۱۹۶- با تصویب کمیسیون مشترک و یا مجلس شورای ملی، پس از اعلام عمومی رئیس جمهور، وضعیت دفاعی پایان یافته تلقی می شود.

فصل ۱۵

تقسیمات کشوری

اصل ۱۹۷- تقسیمات کشور ایران عبارت خواهد بود از بخشها، شهرستانها، شهرها و استانها.

اصل ۱۹۸- شهردار مسئولیت عمران و آبادسازی، مدرنیزه کردن شهر و همچنین تأمین رفاه اجتماعی و عمومی شهروندان را دارا است و به مدت چهار سال توسط شهروندان محلی با نظارت و هماهنگی وزارت کشور انتخاب می شود. این شهردار با مشاورت و هماهنگی وزارت مسکن و شهرسازی عمل خواهد کرد.

تبصره - در تمام کشور شوراهای شهری و شهرستانی و بخشی وجود دارد که اعضاء آن از طرف اهالی انتخاب می شوند، که محل تشکیل آنها

در شهرداری ها و بخش داری ها خواهد بود. این شوراها اختیار نظارت در عملکرد شهرداری ها و بخش داری ها را دارند، و نظامنامه شوراها توسط مجلس مؤسسان تعیین می گردد.

اصل ۲۰۰- مشاوران اجتماعی، اقتصادی، طرح و برنامه ریزی در مشاورت با مسئولان کشوری می توانند تابعیت غیر ایرانی داشته باشند.

مقررات دوران انتقال

- ۱- اداره کشور و ایجاد امنیت و آرامش در دوران انتقال توسط شورای براندازی و ارگانهای وابسته به آن انجام می گیرد.
- ۲- در دوران انتقال پیش نویس قانون اساسی جمهوری مشروطه روابط اجتماعی و مدنی را تعیین می کند.
- ۳- مجلس مؤسسان برای تکمیل و تصویب پیش نویس قانون اساسی جمهوری مشروطه تشکیل خواهد شد.
- ۴- نحوه دقیق انتخابات نخستین مجلس شورای ملی و نخستین رئیس جمهوری مشروطه ایران را مجلس مؤسسان با رعایت قانون اساسی مشروطه ایران وضع می کند.
- ۵- پس از تشکیل نخستین مجلس شورای ملی و انتخاب رئیس جمهور و همچنین معرفی نخست وزیر و هیئت دولت پس از بیست روز، شورای براندازی و ارگانهای وابسته به آن منحل می گردد.
- ۶- از آنجا که اداره کشور ایران به يك دستگاه اداری مدرن نیاز دارد که از لحاظ انجام وظایف و خدمت به مردم بتواند به بهترین روش عمل کند، دولت موظف است حداکثر یکسال از شروع کار، لایحه ای برای اصلاح مجموعه دستگاه اداری موجود در کشور به مجلس شورای ملی ارائه دهد.

پاینده ایران
سرافراز ملت غیور ایرانزمین

سازمان پارس و شورای براندازی
پاریس، ۱۹ آبان ۱۳۸۳